

Segesdi Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzőjétől
7562 Segesd, Szabadság tér 1.
Tel.: 82/733-402
E-mail: segesd@latsat.hu

Előterjesztés

a képviselő-testület 2016. február 15.-i ülésére

Tárgy: A jegyző beszámolója az adóztatásról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, a h) pont alapján tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) határozza meg. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) előírásait az Art. elsődlegessége mellett kell alkalmazni.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.)
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.)
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktd.),

és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszeremre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörben, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapítja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Ez alapján megállapítható, hogy nem kapott felhatalmazást a Htv.-től eltérő vagy részletes szabályok megalkotására az adó tárgya, alanya, az adó alapja és az adókötelezettség keletkezése és megszűnése vonatkozásában. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb.).

Segesd Község Önkormányzata feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják.

Segesd Község Önkormányzatának 2015. évi költségvetésében szereplő előirányzatoknak megfelelően, a működési bevételek 19,4 %-át a közhatalmi bevételek, 18,2 %-át a helyi adók (iparűzési adó, építményadó, kommunális adó), 0,9 %-át az átengedett központi adók (gépjárműadó), 0,2 %-át pedig a bírságok és pótlékok biztosítják.

A 2016. évre tervezett adóbevételek előirányzata 78.750 ezer Ft. Ebből a helyben maradó gépjárműadó bevétel összege 4.000 ezer Ft, melynek elsődleges oka, hogy a gépjárműadó bevételének 60 %-a már a központi költségvetést növeli és csak a befolyó bevétel 40 %-a marad önkormányzati adóbevétel. A helyi adóból származó bevétel az önkormányzat saját bevétele, állami elvonás 2015-ben nem történt.

A települési önkormányzat pénzforgalmi számlájára vagy annak valamely alszámlájára érkezett szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó bevétel 100 %-a, valamint a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40 %-a – függetlenül attól, hogy a bírságot mely szerv szabta ki jogerősen – a települési önkormányzatot illeti meg.

Az adócsoport létszáma 2 fő, mindketten a közös hivatal székhelyén látnak el ügyintézői feladatokat. Ügyfélfogadás hetente 3 alkalommal van, az ügyfélforgalom 2015. évben is jelentős volt.

Az önkormányzati adónyilvántartás vezetésére 1989-ben bevezetett DOS alapú ONKADO programot 2014. tavaszán WINDOWS alapokra helyezték. Egyéb korszerűsítés és fejlesztés csak annyi történt, ami a napi működtetéshez elengedhetetlen.

Helyi iparűzési adó

Az önkormányzat 2000. január 2. napjától vezette be a helyi iparűzési adót. Segesd község illetékességi területén az iparűzési adó mértéke 2 %, adómentességet az önkormányzati rendelet nem határoz meg.

A nyilvántartás alapján 2015. évben 125 az iparűzési adóalanyok száma. Május-június hónapban feldolgozásra került 2015. évben 120 db helyi iparűzési adóbevallás, ebből kettőzáróbevallás volt. Az adóbevallások feldolgozása a határidő betartásával valósult meg. A bevallás benyújtását 5 adóalany mulasztotta el, részükre a kötelezettségük teljesítése érdekében felszólító értesítés kerül kiküldésre. Ennek eredményeképpen 4 adózó teljesítette a kötelezettségét.

- Összes helyesbített tartozás	6.940.263 Ft
- Összes elszámolt bevétel	57.607.298 Ft
- Összes hátralék	7.304.652 Ft
- Összes túlfizetés	364.389 Ft

Az összes hátralékból a behajthatatlan tartozás 898.000 Ft, ebből 863.750 Ft a felszámolás alatt álló Magyar Gáz Depo Kft. tartozása, 34.250 Ft pedig a szintén felszámolás alatt álló Vitali Group Kft. tartozása.

A 2013. évben bevezetett útdíj hatására a vállalkozók terheinek csökkentése érdekében a vállalkozó az adóvére fizetendő adóból, legfeljebb annak összegéig terjedően levonhatja a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt a megtett úttal arányos útdíj 7,5 %-át.

Ezen jogosultságával a 2015. évre benyújtott bevallások során egy arra jogosult vállalkozás élt, így összesen 659.110Ft-al kevesebb iparűzési adót kellett megfizetnie 2015. évre.

A nyilvántartott túlfizetés összege 2015. december 31. napjával 364.389 Ft, mely túlfizetéseket az adózók a későbbi előírásokra hagyják elszámolni, de számlák közötti átvezetését, illetve a túlfizetés visszautalását is kérelmezhetik.

Az adónemet sajátos fizetési mód jellemzi, az adózók az adóévben egyrészt a megelőző év adatai alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt elszámolnak a befizetette előlegekkel szemben (május 31.), valamint december 20-ig feltöltési kötelezettséget teljesítenek, ekkor az éves várható adó összegére kiegészítik a már megfizetett előlegeket.

A feltöltés összege 2015. év december hónapjában 7.068.250 Ft volt.

Gépjárműadó

Az adó alanya az a személy, aki a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban (a továbbiakban: hatósági nyilvántartás) az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel.

A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. Az önkormányzati adóhatóságok 2004. január 1. nap óta a közúti nyilvántartás adatai (okmányiroda) szerinti állapítják meg az adatokat. Az adóztatás a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (a továbbiakban: KEKKH) által az önkormányzati adóhatóságok részére történő adatszolgáltatás alapján történik. Adatot szolgáltatnak minden hónap 20. napjáig az előző hónap utolsó napja szerinti állapotnak megfelelő, az előző adatszolgáltatási időszakhoz képest bekövetkezett adókötelezettséget érintő változásokról, pl. gépjárművek évközi forgalomba helyezéséről, forgalomból való kivonásról, teljesítményadatának illetve környezetvédelmi osztályba sorolásának módosulásáról.

Az adó alapja személygépkocsi és motorkerékpár esetén a hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítményük, kilowattban kifejezve. Az adó mértékét a teljesítmény és a gépjármű gyártási évétől eltelt idő határozza meg. Az autóbuszok, nyerges vontatók, lakókocsik, lakó pótkocsik vonatkozásában megmaradt az önsúly szerinti adóztatás, terhegépjárműveknél az adó alapja az önsúly növelve a terhelhetőség (raksúly) 50 %-ával. A személygépkocsik és a motorkerékpárok után:

Gyártási év	Ft/kW
azt követő 3 naptári évben	345
4-7. naptári évben	300
8-11. naptári évben	230
12-15. naptári évben	185
16. évtől	140

2015. évben az adómentesség a súlyos mozgáskorlátozott – akár tulajdonos, akár üzembentartói minőségre tekintettel – adóalany által üzemeltetett személygépkocsi után 13.000 Ft/év adóteherig jár, míg az afeletti adóösszeget meg kell fizetni. Az éves adóteherhez kapcsolódó mentesség (13.000 Ft erejéig) továbbra is érvényesíthető a súlyos mozgáskorlátozott kiskorút vagy cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló nagykorút szállító adóalany (szülő) személygépkocsija utáni adóban. Az adómentességét írásban kell kérni az önkormányzati adóhatóságnál.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 5. § f) pontja alapján súlyos mozgáskorlátozottság miatti gépjárműadó-mentesség 2015. évben 8 db gépjármű esetében áll fenn, amely 76.145 Ft adófizetési kötelezettség mentességet jelent az adózóknak.

Adókedvezmény csak a tehergépjárművekre és az autóbuszokra vehető igénybe. Egyéb személyszállító gépjárművekre adókedvezmény nincs. 20 %-os kedvezmény illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet – nyerges vontató kivételével, amely után 30 %-os kedvezmény jár – amely „5”, „6”, „7”, „8” környezetvédelmi osztály-jelzéssel ellátott. 30 %-os kedvezmény illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet – a nyerges vontató kivételével, amely után 50 %-os kedvezmény jár – amely legalább „9”, „10”, „11”, „12” környezetvédelmi osztály-jelzéssel ellátott. A 2015. évi adatok alapján az adókedvezmény összege 566.900 Ft volt.

A 2015. évre vonatkozóan (2015. január 1.) 645 db gépjárműre, 567 adóalany (2015.12.31.) terhére került gépjárműadó előírásra. Az év közbeni mozgások és változások a forgalomba helyezésekből és forgalomból kivonásokból következnek.

- Összes helyesbített tartozás	7.266.854 Ft
- Összes elszámolt bevétel	10.570.948 Ft
o 60 %	6.342.569 Ft
o 40 %	4.228.379 Ft (2013. január 1-től a mindenkori gépjárműadó bevétel 40 %-a illeti a települési önkormányzatot)
- Összes hátralék	7.266.854 Ft
- Összes túlfizetés	0 Ft

Az összes hátralékból behajthatatlan tartozás 12.420 Ft, amely a felszámolás alatt álló Vitali Group Kft. tartozása.

Az adózók által a túlfizetés összege visszaigényelhető, későbbi előírásokra elszámolható, illetve az adószámlák közötti átvezetésre kérhető.

Magánszemélyek kommunális adója

Segesd Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2014. január 1. napjától biztosított mentességet a magánszemély tulajdonában lévő, életvitelszerű tartózkodásra szolgáló lakásokra tekintettel. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy 691 fő kért mentességet, kb. 40-50 fő nem kérte azt, bár megtehetette volna. A zártkert tulajdonosok száma 2015. december 31. napjával 450 fő. Tehát a magánszemélyek kommunális adója esetében 882 adóalanyról beszélhetünk.

- Összes elszámolt bevétel	2.714.797 Ft
- Fennálló tartozás	8.336.590 Ft
- Összes túlfizetés	54.083 Ft

A fennálló tartozásokat figyelembe véve, behajthatatlan tartozásról nem beszélhetünk.

Építményadó

Az adó alapja az építmény négyzetméterekben számított hasznos alapterülete. Az adó mértéke lakás és nem lakás célú építmények után 500 Ft/m². Mentés az építményadó alól az önkormányzat területén lévő, nem vállalkozás céljára szolgáló építmények közül:

- a) a magánszemély tulajdonában lévő lakás,
- b) a magánszemély tulajdonában lévő nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész.

- Összes elszámolt bevétel	16.311.040 Ft
- Fennálló tartozás	2.411.378 Ft
- Összes túlfizetés	0 Ft

A fennálló tartozásból 750.000 Ft a behajthatatlan tartozás, amely a felszámolás alatt álló Béta Therm Kft. tartozása.

Késedelmi pótlék

Fizetés késedelem esetén pótlékot kell fizetni. Késedelmes befizetés miatt 1443 adózónak lett felszámítva 9.179 ezer Ft értékben, melyről az adózók az egyenlegértesítőben tájékoztatva lettek.

- Összes elszámolt bevétel	377.547 Ft
- Fennálló tartozás	9.179.422 Ft

Az összes hátralékból 2.980.997 Ft a behajthatatlan tartozás összege, amely a felszámolás alatt álló Horker Kft. (2.582.323 Ft), az Alfa Generál Kivitelező Kft. (387.482 Ft), valamint a Vitali Group Kft. (11.192 Ft) tartozása.

A különböző adónemek tőketartozásaira napi kamat kerül felszámításra, így a késedelmi pótlék kintlévőség napi szinten tovább növekedik.

Bírság

A bírság számlán kerülnek előírásra a bejelentési, bevallási és feltöltési kötelezettség nem vagy késedelmes teljesítése esetén kiszabott mulasztási bírságok.

- Összes elszámolt bevétel	0 Ft
- Fennálló tartozás	74.000 Ft

Államigazgatási eljárási illeték

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett eljárásokban az adózók az illetéket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg. A beszedett államigazgatási illetékekről nyilvántartást kell vezetni, és minden tárgyévet követő hó 15-ig kell átutalni a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számla javára, mely kötelezettségének az önkormányzat eleget tett. 2015. évben 16 adózó fizetett illetéket összesen 91.000 Ft összegben, mely tovább utalásra került. Eljárási illetéket az ügyfelek igazolás kiállítására, adó- és értékbizonyítvány kiállítására, továbbá fizetési halasztás és részletfizetés iránti kérelemhez fizettek be.

Az önkormányzati adóhatóság adószámláinak kezelése

Az adószámlák bankszámla kivonatának megérkezése után megtörtént a befizetések azonosítása az adózókra. A bevételek és kiadások rögzítését követően, elkészülnek a pénzforgalmi naplók. Intézkedés történik a téves befizetések átfutóba helyezéséről, túlfizetések rendezéséről.

A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően elvégeztük a negyedévenkénti zárasi munkafolyamatokat, azt követően megküldésre került az adatszolgáltatás a Magyar Államkincstár részére.

Megtörtént az egyenlegértékesítők kiküldése valamennyi adózónak:

- 2015. I. félévről február 28-ig
- 2015. II. félévről augusztus 31-ig
- 2015. április 20-ig hátralékos fizetési felhívás
- 2015. október 12-ig hátralékos fizetési felhívás

Adóügyekkel kapcsolatos főszámon iktatott ügyiratok száma 2015. évben 1.435 db (Segesd, Ötvöskőnyi, Beleg), ehhez további 2.122 db alszámon iktatott ügyirat kapcsolódik, szintén a három községben összesen. Az adócsoport munkatársai figyelemmel kísérik a jogszabályváltozásokat és az előírásokat, munkavégzésük során betartják azokat.

Az adóhatósági feladatok (kivetések, határozatok kibocsátása, felszólítások, értesítések, hatósági bizonyítványok, igazolások kiadása, letiltások), adatszolgáltatási kötelezettségek határidőre teljesültek.

Ügyfeleink különböző ügyeik intézéséhez adóigazolást kérhetnek, Segesden 2015. évben 9 esetben került sor nemleges adóigazolás kiadására.

Feladatunk az adó- és értékbecslő bizonyítványok kiadása, mely történhet:

- hagyatéki eljárásor,
- gyámhatósághoz,
- bírósági végrehajtáshoz,
- adóvégrehajtáshoz,
- hitelfelvételhez.

Adó- és értékbecslő bizonyítvány kiadására 2015. évben 34 esetben került sor, melyet megelőzőt helyszíni szemle és felmérés. A feladatot megfelelő szakképzettséggel rendelkező adóügyi munkatárs látja el.

Hátralékok csökkentésével kapcsolatos intézkedések

Az évek során az adófizetési morál romlása, a fizetési nehézségek következtében bekövetkezett fizetési készség, és sok-sok egyéb tényező miatt rendkívül megnövekedett a kintlévőségek nagysága. A hátralékállomány az elévülési időszak (öt év) hátralékállományát tartalmazza. A gazdálkodók vagyonát sok esetben meghaladja tartozásaik összege, kötelezettségeik rendezésére nincs pénzügyi fedezetük.

A felszámolás alá kerülő cégek esetében még megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés alapján is csekély az esély a követelések egy részének megtérülésére. Az eljárás több évre is elhúzódhat, az ilyen kintlévőségek majd leírásra kerülnek, azonban az eljárás teljes lezárásáig az önkormányzati adóban nyilván kell tartani.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát jelentősen befolyásolja az adós személyének felkutatása, a munkahelyi adatok lekérdezése, és a bankszámlaszámok lekérése.

Ezeket túl a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza, hogy az adó személy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel. Egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, vagyis munkanélküliek esetleg a feketegazdaságban foglalkoztatottak, akiknél kimutatható jövedelem nem állapítható meg.

A letiltások általában a Somogy Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztár Szakigazgatási Szerv adataira épülnek. Sok hátralékkal rendelkező adózó nem dokumentált jövedelmet szerez, vagy minimálbérre van bejelentve, a nyugdíjak összege alacsony, a segélyek nem vonhatók végrehajtás alá.

Az egyéni vállalkozók jelentős száma nem rendelkezik pénzforgalmi számlával, illetve számláikon pénzforgalom nincs.

Az adócsoport a fennálló tartozásokra letiltást kezdeményez. Munkabérből és nyugdíjból éves szinten 24db letiltást kezdeményeztünk 544.950Ft kommunális adó tartozásra, 181.640 Ft késedelmi pótlék tartozásra, valamint 404.790 Ft gépjármű adó tartozásra. Az elindított letiltásokat folyamatosan vonják az adósoktól, melynek összege havonta általában a munkabér vagy egyéb járandóság 33 %-a.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 9. § (4) bekezdése szerint amennyiben az adóalany gépjárműadó tartozása az egy évi adótételt meghaladja, az adóhatóság kezdeményezheti a gépjárművének a forgalomból való kivonását. A jogszabályi lehetőséget figyelembe véve 1 gépjármű esetében történt kezdeményezés 2015. évben az Okmányirodánál a forgalomból való kivonásra. A kezdeményezés következtében az adós részletekben elkezdte a tartozása törlesztését, tehát a tényleges kivonásra nem került sor.

Az önkormányzati adóhatóság felé részletfizetési, mérséklési, halasztási kérelemmel többen fordulnak – többnyire gazdasági társaságok, vállalkozók. 2015. évben 2 db határozat került kiadásra, mindegyik az iparüzési adó tartozás részletekben történő fizetését engedélyezte.

Segesd községet érintően 5 db vállalkozás került felszámolás alá, a Magyar Gáz Depo Kft, a Horker Kft, az Alfa Generál Kivitelező Kft., a Béta Therm Kft. és a Vital Group Kft. A 898.000 Ft iparüzési adó tartozás, a 12.420 Ft gépjárműadó tartozás, a 2.980.997 Ft késedelmi pótlék tartozás, valamint a 750.000 Ft építményadó tartozás iránti követelésünket jeleztük a felszámoló felé. Mivel a felszámolási eljárások elhúzódnak, megtérülés még nem történt.

A kintlévőségek állományát csökkentette az, hogy 2015. évben elévülés címén 133.435 Ft kommunális adó tartozást, 779.308 Ft gépjárműadó tartozás, 1.808.580 Ft késedelmi pótlék tartozás, 311.600 Ft iparüzési adó tartozás, 748.000 Ft építményadó és 5.300 Ft vállalkozók kommunális adója került törlésre. Az elévülés összegének egy részét a már hivatalosan is megszűnt vállalkozások és magánszemélyek behajthatatlan tartozásai teszik ki, melyet behajtani már nem lehet és a hatályos szabályozás szerint az elévülésig nyilván kell tartani az önkormányzati adóhatóságnak.

Adók módjára történő behajtás

A saját adókintlévőségek behajtásán kívül nagyszámú a más szervek által átadott köztartozások behajtása – helyszíni bírság, szabálysértési bírság, közigazgatási bírság, gyermektartásdíj stb.

Más szervek által kimutatott, adók módjára történő behajtás 2015. évben 542.478 Ft.

Az idegen számlán kezelt közigazgatási bírságokból, és egyéb behajtásra átadott köztartozásokból 345.721 Ft átutalása történt meg a kimutató szerv részére, továbbá ezen köztartozások behajtásából 122.001 Ft az önkormányzat bevétele.

Az adóhatóság célja, a közvetlen kapcsolat kialakítása az adózókkal, az adóbevallások és befizetések határidőben történő benyújtásának és befizetésének elősegítése, ezen felül feladata a honlap aktualizálása, frissítése, az adóbevallások kitöltésének segítése.

Kérem a T. Képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására és elfogadására.

A fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozati javaslat:

Segesd Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2016. (II. 15.) önkormányzati határozata az adóztatásról szóló beszámolóról.

Segesd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzati adóztatásról szóló beszámolót az előterjesztés szerint elfogadja.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Péntek László polgármester

Segesd, 2016. február 8.

dr. Varga Katalin
jegyző